

Náhrada včel v Japonsku

10. 05. 2021

7.5.2021 - Stále více japonských pěstitelů ovoce a zeleniny používá k opylování květů svých rostlin namísto včel mouchy. Důvodem je významný úbytek včel, ať už z důvodu zvyšující se nemocnosti včel, používání chemických hnojiv a pesticidů, nebo stárnutí včelařů. A mouchy, ač jsou vnímány jako otravný hmyz, se ukázaly jako dobří opylovači.

Na konci března bylo kolem fóliových skleníků na jihu Japonska možné zahlédnout lesklé zelené mušky. Majitel skleníků pan Arimura, který již dva roky pěstuje mango tímto experimentálním způsobem, očekává, že se tyto mušky stanou „zachránci jeho farmy“. Dříve jeho rostliny opylovaly pouze včely, ale z důvodu poklesu počtu včelstev v okolí produkce ovoce v jeho sklenících klesala. Poté se dozvěděl o společnosti Japan Maggot, založené Lékařskou fakultou Okajamské univerzity, a jejich chovu mušek s názvem „Bee Fly“. Mouchy snášejí vajíčka do uzavíratelných nádob a jsou chovány ve specializovaných zařízeních, dokud se nezakuklí. Farmáři pak nakupují tyto kukly, které umísťují do svých skleníků s ovocem a zeleninou. Po celou dobu je hmyz chovaný v čistém prostředí, kde jsou dodržována hygienická opatření. Tisíc mušek firma prodává v přepočtu za 440 Kč a doposud si mouchy koupilo na 500 farem, které produkují jahody, mango a další plodiny.

A jaké jsou výhody používání mušek opylovaček? Mouchy vylétávají opylovat květy při teplotním rozmezí 10 – 35 °C, zatímco včely mezi 15 – 25 °C, takže jejich výkon se v zimě při nízkých teplotách i při omezeném slunečním světle zvyšuje. Mouchy jsou lehčí, a proto neublíží květům, a navíc nepíchají pracovníky. A jaké mají nevýhody? Jejich životnost je asi dva týdny, musí se tedy doplňovat jednou za 10 dní. Nejsou ani vhodné pro opylování některých plodin jako např. melounů kvůli tvaru nebo vůni květů.

Výzkumné centrum zřízené pro rozvoj tohoto nového způsobu opylování rostlin má nyní za úkol také zbavit veřejnost vnímání mušky jako „nehygienického tvora“. Za tím účelem bylo potřeba, jak je v Japonsku zvykem, vytvořit postavu maskota, která je přirovnávána k víle, pomáhající plodinám přinést ovoce, zatímco včely odpočívají.

Zpracovala:

Irena Leopoldová

zemědělská diplomatka velvyslanectví ČR v Tokiu, E-Mail: irena_leopoldova@mzv.cz